

ת"פ 28998/04/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד אבונג'מה

בית משפט השלום בירושלים

18 פברואר 2015

ת"פ 28998-04-13 מדינת ישראל נ' אבונג'מה

בפני
בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד אבונג'מה

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו, בעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), כפי שיוחסה לו בכתב-אישום שתוקן במסגרת הסדר-טיעון.

על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, ביום 1.10.2011 בסמוך לשעה 18:00, בהר הזיתים ליד בית-החולים מוקאסד, נהג הנאשם ברכבו הפרטי ללא ביטוח חובה בתוקף. במהלך הנסיעה, פגע הנאשם עם רכבו בהולכת רגל שחצתה את הכביש במקום שאינו מעבר חצייה, והיא נהרגה כתוצאה מהפגיעה. הנאשם פעל לפינוי המנוחה לבית-החולים מוקאסד. לאחר התאונה, הנאשם לא התקשר למשטרה להודיע על האירוע, ובכך נוצר עיכוב בהגעת בוחן לזירת האירוע. במקביל, ביקש הנאשם להעביר את הרכב ממקום האירוע למקום אחר, ואדם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, עשה כן. במעשיו אלה ניסה הנאשם להעלים את עובדת מעורבות הרכב בתאונה, ובכך הכשיל הנאשם את חקר האמת בתאונה הנ"ל.

בנוסף לאמור בכתב-האישום המתוקן, הסכימו הצדדים במסגרת הסדר-הטיעון ביניהם כי התקיימו העובדות הבאות: ראשית, הנאשם דאג לפינוי המנוחה לבית-החולים. שנית, כחמש שעות לאחר המתואר בכתב-האישום המתוקן, מסר חברו של הנאשם את הרכב המעורב בתאונה לידי המשטרה. שלישית, לשאלת בית-המשפט, הבהירה המאשימה כי אין טענה שהנאשם גרם במעשה-עבירה למותה של המנוחה (אף לא ברשלנות) והדבר לא יוחס לו מלכתחילה בכתב-האישום.

2. הנאשם הודה בכלל העובדות אשר יוחסו לו בכתב-האישום המתוקן, ובגין כך הורשע בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש. לבקשת הסנגור, הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת

תסקיר טרם שמיעת הטיעונים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 6.10.2014 עולה כי הנאשם הגו כבן 26, נשוי מזה כשנתיים ואב לתינוקת בת חודשיים. הנאשם מתגורר עם אשתו ובתו בשכונת הר הזיתים בירושלים, ועובד כסדרן בחברת הסעות והובלות באשקלון מזה כשנה וחצי. טרם מעצרו בגין תיק זה, עבד הנאשם באותה חברה כנהג הובלות, אך בעקבות מעורבותו בתיק הנוכחי נשלל רישיון הנהיגה שלו, והוא עבר לעבוד כסדרן.

התסקיר סוקר את עברו הפלילי של הנאשם, אליו אתייחס בהמשך הדברים. בכל הנוגע לעבירה נשוא תיק זה - הנאשם קיבל אחריות מלאה למיוחס לו. לדבריו, ביום האירוע במהלך נסיעתו, פגע בהולכת רגל אשר חצתה את הכביש במקום שאינו מעבר חציה. לדבריו, הוא עצר, הוביל את הנפגעת לבית-החולים ונשאר בקרבתה. הנאשם תיאר מצב של חרדה ולחץ שהתגבר עליו בזמן זה, במיוחד לאחר שהבין כי מצבה של הנפגעת (הקשישה) חמור. הוא ידע שאין לו ביטוח חובה לרכב, ולפיכך פעל באופן אימפולסיבי במטרה לטשטש את מעורבותו באירוע, וניסה להעלים את הרכב ממקום התאונה. לדברי הנאשם, בשלב החקירה שיתף פעולה עם חוקריו, מסר לשוטרים על מקום הרכב וניסה להסביר את התנהגותו. הנאשם מסר כי לאחר שהנפגעת נפטרה, ומאחר שלא היה לרכבו ביטוח חובה, הוא חויב לשלם לחברת "קרנית" ביטוח חיים בסכום גבוה, וכעת עורך-דינו מנסה לחלק את הסכום הכספי לתשלומים שיוכל לעמוד בהם.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל דימוי עצמי נמוך וסך גירוי ותסכול נמוכים. הנאשם התקשה להתייחס למורכבות ולעומק מצבו האישי והמשפחתי, והשקיע מאמצים בהצגת פסאדה חיובית אודות מהלך חייו וקשריו עם בני משפחתו. שירות המבחן ציין כי עלו סתירה וניגוד בין דבריו של הנאשם כיום (הנאשם שלל כל שימוש בסמים ובאלכוהול בהווה או בעבר), אל מול מידע המצוי בשירות המבחן מחקירות קודמות בעניינו של הנאשם (בשעתו מסר הנאשם לשירות המבחן כי השתמש בסמים מסוג חשיש ואקסטזי במשך חמש שנים). מכך הסיק שירות המבחן כי לנאשם קושי להיפתח ולשתף בקשייו ובעולמו הרגשי. כל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון להמשך מעורבות בפלילים. מנגד, העדר תיקים פתוחים נוספים; קבלת אחריות מלאה לביצוע העבירה והסברת הרקע לכך; וכן התנהגותו של הנאשם כלפי נפגעת העבירה, ובכלל זה מתן העזרה והליווי מספר שעות בקרבתה; מלמדים על מחויבות ואחריות. לכך יש להוסיף את היותו של הנאשם ראש משפחה ואב לתינוקת צעירה. כל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכוי לשיקום.

במישור ההמלצה - בהתחשב בכך שהנאשם אב לתינוקת, עובד בעבודה סדירה ומגלה אחריות לפרנסת משפחתו בהיותו המפרנס היחיד, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עבודות שירות לתקופה קצרה.

טיעוני הצדדים לעונש

4. באת-כוח המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירה ועל הערכים שנפגעו בגינה ועתרה למתחם ענישה

הולמת שנע ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. אשר לעונשו של הנאשם בתוך המתחם - המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש המצוי ברף הגבוה של המתחם הנטען, קרי- מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

5. בא-כוח הנאשם עמד על נסיבות ביצוע העבירה, וטען למתחם ענישה הולמת שנע מאי-הרשעה ועד מאסר בפועל קצר ביותר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בהמשך, עמד הסנגור על מכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם, ועתר להטיל עליו עונש מאסר על-תנאי, ולחילופין של"צ קצר. עוד ציין הסנגור כי המאשימה לא עתרה לפסילת רישיון נהיגה, וביקש להימנע מכך. יוער כי הסנגור הגיש לעיוני אסמכתאות מן הפסיקה לתמיכה בטיעוניו.

הנאשם בדברו לפני הביע צער וחרטה על ביצוע העבירה, תוך שציין כי הוא יודע שעשה טעות.

מתחם העונש ההולם

6. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

בכל הנוגע לערכים המוגנים שנפגעו - עבירה של שיבוש מהלכי משפט פוגעת בערכי שלטון החוק ומובילה להכבדה על עבודת רשויות אכיפת החוק, תוך פגיעה אפשרית בשאיפה להוביל לחשיפת האמת במסגרת הליך משפטי תקין.

בחינת נסיבות ביצוע העבירה במקרה דנן מלמדת כי העבירה בוצעה לאחר שהנאשם פגע עם רכבו בהולכת רגל אשר חצתה את הכביש במקום שאינו מעבר חציה, שעה שרכבו לא היה מבוטח בביטוח חובה תקף. הנאשם דאג לפינוייה של הולכת הרגל לבית-החולים (כאמור, אין חולק כי הנאשם ליווה את נפגעת העבירה לבית-החולים וכי כעבור מספר שעות היא נפטרה מפציעה). אף-על-פי-כן, הנאשם לא התקשר למשטרה להודיע על האירוע, וכן ביקש מחברו להעביר את הרכב ממקום האירוע למקום אחר. במעשיו אלה הכביד הנאשם על עבודת המשטרה וגרם לעיכוב בהגעת בוחן לזירת האירוע.

לצד זאת, ראוי לציין כי מתסקיר שירות המבחן עולה שהסיבה שהובילה לביצוע העבירה היה פחד שנפל על הנאשם כאשר ליווה את נפגעת העבירה לבית-החולים, הבין כי מצבה חמור, וידע כי אין לרכבו ביטוח חובה תקף. ביצוע העבירה לא התבסס על תכנון או תחכום מיוחדים, אלא ככל הנראה היווה תגובה אימפולסיבית. ראוי לציין כי בסופה של דרך, מעשה שיבוש מהלכי המשפט שביצע הנאשם לא הוביל לנזק משמעותי, שכן כחמש שעות לאחר התאונה, מסר חברו של הנאשם את הרכב לידי המשטרה. זאת ועוד; בתיק שלפני לא מיוחסת לנאשם עבירה של נהיגה ללא ביטוח חובה תקף (אף כי הדבר מצוין במסגרת עובדות כתב-האישום המתוקן). אף לא מיוחסת לנאשם אחריות כלשהיא לתאונת הדרכים ולמות המנוחה בעקבותיה.

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי-המשפט נוהגים להטיל בגין העבירה של שיבוש מהלכי משפט עונשים הנעים מענישה מוחשית ללא רכיב של מאסר בפועל ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל - הכל בשים לב לנסיבות המעשה ולנסיבותיו של העושה (ראו והשוו: ת"פ (מחוזי ים) 56093-12-11 מדינת ישראל נ' אלמליח (15.1.2013); ת"פ (שלום ים) 54706-01-13 מדינת ישראל נ' חביב (15.7.2013); ת"פ (שלום צפת) 48827-11-10 מדינת ישראל נ' פלוני (12.6.2013)).

7. בהתחשב בעקרון ההלימה; בערכים שנפגעו; בעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בנסיבות ביצוע העבירה במקרה דנן; וכן במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם נע מענישה מוחשית אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל (אשר במקרים מתאימים יכול וירוצו בעבודות שירות).**

העונש המתאים

8. לצורך גזירת העונש, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לזכות הנאשם, יש ליתן משקל להודאתו בעובדות כתב-האישום המתוקן ולנטילת האחריות, באופן שייתר את הצורך בניהול הוכחות תוך חיסכון במשאבים ציבוריים. בנוסף, התחשבתי בחרטה שהביע הנאשם בדבריו לפניי. כמו-כן, יש ליתן את הדעת לנסיבות האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני הסנגור לפניי, ובכללן היותו אב לתינוקת ומפרנס יחיד למשפחתו, השומר עד כה על יציבות תעסוקתית. עוד נתתי דעתי לזמן שחלף מאז ביצוע העבירה (כשלוש שנים וחצי) ולכך שבתקופה זו לא הורשע הנאשם בעבירה נוספת ונראה כי הוא עושה מאמצים לניהול אורח חיים תקין. אוסיף כי האירוע נשוא כתב-האישום המתוקן גרר מבחינת הנאשם השלכות נוספות מלבד ההליך שלפניי, כגון פסילת רישיון הנהיגה שלו והפסקת עבודתו כנהג הובלות, וכן תביעה כספית מצד חברת הביטוח כמפורט בטיעוני הסנגור. מטיעוני הסנגור עלה כי הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריש במשך ארבעה ימים בגין תיק זה.

לחובת הנאשם, יש לשקול את עברו הפלילי הכולל שלוש הרשעות קודמות: הרשעה אחת משנת 2012 בגין עבירות סמים שבוצעו בשנת 2011, בעטין הוטלו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל. הרשעה שנייה משנת 2010 בגין עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו שבוצעה בשנת 2009, בעטיה הוטל על הנאשם עונש מותנה. והרשעה שלישית משנת 2009 בגין עבירה של גניבת רכב שבוצעה בשנת 2007, בעטיה נדון הנאשם לחמישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. מכאן שאין מדובר בהסתבכות ראשונה של הנאשם עם החוק. לכך יש להוסיף את עברו התעבורתי של הנאשם (אף כי אינו מכביד במיוחד). בנסיבות אלה, ניתן משקל לצורך בהרתעת הנאשם, כמו גם בהרתעת הרבים, מפני ביצוע עבירה מן הסוג הנדון, שאינה מורכבת לביצוע אך קשה לחשיפה. אזכיר כי שירות המבחן ראה להמליץ על הטלת עבודות שירות לתקופה קצרה.

באיזון בין מכלול השיקולים האמורים, אני רואה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם מאסר קצר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה. יוער כי מאחר שהמאשימה לא עתרה לעונשי פסילה, נמנעתי מהטלתם.

סוף דבר

9. נוכח מכלול הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 30 ימי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 20.5.2015 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא. הוסבר לנאשם כי העדר ניקיון מסמים עלול להוות הפרה של תנאי הפיקוח.

ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע.

ג. יש להחזיר הפקדה כספית לידי האמא, גב' נבילה אבונג'מה, ת.ז. 081208126, בכפוף לבדיקת המזכירות להעדר מניעה בדין.

המזכירות תמציא העתק של גזר-הדין לידי שירות המבחן למבוגרים ולידי הממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ט שבט תשע"ה, 18 פברואר 2015, במעמד הצדדים.